

Forfatter: Christian 4.

Titel: BREV TIL: Danmarks Rigsråd FRA: Christian 4. (1627-11-14~)

Citation: Christian 4.: "BREV TIL: Danmarks Rigsråd FRA: Christian 4. (1627-11-14~)", i *Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve (2.bind)*, Af Universitetsboghandler G. E. C. Gad, s. 120. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002207661-002-shoot-L0022076610020106.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve (2.bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Omtr. 14. Novbr. 1627.
Til Rigsraadet.

Kongens Bemærkninger ved et Udkast til et Svar fra Rigsraadet til den jydsk, skaanske og sjællandske Adel angaaende Fredsforhandlingerne, Bytteriets Indkvartering og Bigsmarskens Optagelse i Bigsraadet. — Geh. Ark.

Efftersom woris kere wener, Slegtt och byrd vdi Iylland, Skaane och Seland haffuer os nogle Puncter wed Bigens Mars vdi kirken for to dage siden ladit foregiffue, som de siden skriffthlig fra sig leffuerit ²⁾, Saa er der paa s. 121 woris wenlige suar, som effterfølger:

1. Effterdi hans Maiest: egen folck (dis werre) haffuer skild sig ad i Partier i Iylland och der dreffuit all vgudelighed med Plønderi, høstruer och døttre i foreldrenis neruerrelsse skendit, bønderne disarmerit med mere, Huorfore i ere begerendis, at dene vforne krig motte (Nest Guds hielp) komme thill nogen god, fredelig ende, Och de motte komme thill deris gods och erledene skades opretning igen. Saa wed Gud, det gør os alle ont (er os och selffuer paaramit), seer icke heller enu anden middell end (Nest Guds hielp och bistand) kunde erlange fred. Huorpaa wi aff yderste formue hos hans kong: Maiest: haffue arbeidit och enu gør ¹⁾, forhaabis och (Nest Guds hielp), at wor Herre skall giffue Raad och middell, will och i all vnderdanighed talle med hans Maiest: om eders erledene skade, Icke tuillendis, at h: kong: Maist: io effter denne tids thilstand gør hues som staar thill at gøre.

Huilckit alsammen ymod ha: M: befaling eller mynde sked er.

Huilckit h: M: ochsa beuiligid haffuer aff oss att maa forsøgis och alle dii media att ma forreslaas, huor med uy en triig och redlig friid kunde Erlange.

Till sliigdt att gøre en begiindelsse haffuer h: M: icke allene beuilligit oss wallenstein att tilskriffue, menss ochsaa breffuit ued h: M: kammeriuncker fortdsendt ²⁾. Huad ha: M: beuiligid haffuer. Chur: aff Saxen och her: aff holsten att tilskriffue, ded er aff Copien att erfaare ³⁾.

s. 1222. De Skaaninger och Selandssfarers begering om forbeta Plønderi och andre vchristelige gerninger, som dis werre i Iylland er skeet, vanseet i saa well som andre godwilligen der thill haffuer contribuert denom at besolde, och befrøcter eder, at om fremit Rytteri hos eder skulle inquarteris, det da skulle gaa eder ligesaa. Huorfore ere begerendis, at ingen fremit Rytteri motte hos eder inquarteris, Men om nogit thill Landsens defension skulle indleggis, at det motte were fodfolck och icke mere, end som i med Landfolkit kan were mechtig. Saa er thilforn vdi Ottensse tald med hans Maiest: herom, som Naadigst haffuer samtøct, att ingen fremit Rytteri skulle inquarteris i Seland heller Skaane ¹⁾. Huad fodfolkit sig belanger, er och samme tid omtallit, att icke mere skulle i Skaane och Seland indleggis, end man nocksom kan were mester fore.

3. For det tredie Er i begerendis, Att man vnderdanigst hos hans Maiest: wille thilueybringe, Att Stenderne motte forskriffuis, Paadet dis bedre

Ded er aff h: M: beuilligit, Menss paded h: M: hoffane, commissariernis heste saoch dii offuerbleffne ludtske truppers indkvartering vden derris total rvin, som den nu vdstaar, skee kunde, Siinis oss raadeligdt at uerre at gøre sådan en vdeling paa samme Riitherie, som liiderlig ²⁾ billig kunde uerre, saat den ene stod laast och brast med huerandre, Paded den ene sauel som den anden kunde bliffue beholden ³⁾. s. 123 aff alle samtlig kunde delibereris, huorledis man sig best kunde defendere, Och att i forhaaber, at midlertid eders bønder ingen skatt paaleggis. Saa wille wi saadan eders anbringende hans Maiest: vnderdanigst thilkende giff'ue ¹⁾. Men effterdi der ere en hell hoff folck allerede i Skaane och Seland ankomne, huilke, dersom de icke med nogen faa penge bliffuer contenterit, befrøcter wi, att de skulle gøre landene større skade, Seer wi derfor ingen anden raad och middell, Att io en gemen och enfoldig skatt der thill will beuilges ²⁾.

4. Efftersom allerede vdi Skaane Adellens bønderdrenge thill Soldatter ere vdskeffne, Att sligt, effterdi Adellen holler deris Rostieniste, och andre Aarsager motte effterladis, effterdi det er i mod eders Priuilegier, med mindre slig vdskriffuelsse kunde skee med Adellens egen Consent, Saa huad eders bønderdrenge vdskriffuelsse belanger, Er det icke skeet anderledis end i denne farlige tid och thill Landsens defension och icke widere, huilckit at forbigaa icke os haffuer synttis raadeligt och icke heller lenger at ware, end dene farlige tid paastaar. Och naar stenderne forskriffuis, kan widere derom tallis.

5. Belangendis det Adellen i Seland begerer, at deris bønder motte were fri for hoffanens vnderholdning der thill at Contribuere, som de vdi Fyen giort s. 124 haffuer, Det wille wi i all vnderdanighed talle med hans Maiest. om och forhaaber derpaa it naadigt suar.

6. Rigens Marskis session anlangendis haffuer wi selffuer thilforne vnderdanigst hos hans Maiest: Anholdit, huorpaa wi foruenter hans Maiest: Naadigste erklaring. Actum Slagelsse den Novemb; Ao 1627 ²⁾.

Christian 4., *Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve (2.bind)*,

Sœnatores eligere non possunt, multo minus cessionem ¹⁾ urgere.